

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LVIII. Qua Forma conficitur Eucharistia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

absque aqua. Lutherus l. contra Regem Angliæ, anno 1512 fatuos vocat aquam vino miscentes: cum sit merum sumentum humanum; & pessimam habeat significationem. Kemnitius part. 2. in Sess. 22. Can. 7. ait esse indifferens; cum incertum sit, an Dominus vinum aquâ miscuerit: proinde miscere nil necesse esse; nec præcipi ab Ecclesia posse.

CALVINISTÆ aiunt, ut Richerus, esse hæreticos, sacrilegos, falsarios, qui miscent aquam, & sua commenta Evangelicæ puritati.

SVADENTISTIS. I. Lutherus & Kemnitius. Quia pessima est significatio, Isa. 1. Vinum tuum mistum est aquâ, id est, ait Hieron. Verbi sinceritas corrupta est. 2. Quia, quod ex latere Christi fluxit Sanguis & Aqua; ratio non probat miscendam aquam in calice: quippe significat Baptisimum & Eucharistiam, ait S. Ang. tract. 120. in Ioann. Vide Geneal. p. 3. q. 14.

AVTOR. Miscere vinum aquâ in Sacramento Calicis, probabilius non est de necessitate Sacramenti: etsi improbabilius pauci esse aiant: Attamen, non miscere, grande peccatum est. 1. Quia Dominus vinum aqua mistum consecrauit: (quod probabile Kemnitio pro more nationis. Malè) Nam sec^o fert Traditio. Scriptura enim solius Calicis meminit, non vini, non aquæ. &c. Nisi ibi: Non bibam de hoc genimine Vitis. &c. quod dixit Dominus ad esum agni; non ad Eucharistiam; secundum potiore Patrum sententiam. Traditio autem constat ex Liturgia S. Iacobi in Cone. Trullano: non ex Clementis Const. l. 8. cap. 17. ex Irenæo, Cypr Basil. &c. qui ex omni natione, misturam non tribuunt mori nationis, ut Kemnitius.

1. Quia, Ioann. 19. Ex latere Christi

exiit sanguis & aqua. Chrylost. hom. 24. in I. Corinth. Quid est in Calice? Quod ex latere fluxit. August. Ambros. &c. 3. Quia Eucharistia significat Vitionem Christi cum Ecclesia, ut vini cum aqua. Sic Cypr. Euseb. Isid. &c. 4. Quia Eucharistiæ typus fuit, non solum Genes. 14. Panis & Vinum Melchisedech: sed etiam aqua Petræ, 1. Corinth. 10. Ita Ambrosius, Euseb. 5. Quia significatur sic duarum in Christo naturarum Vnio. Sic Niceph. l. 18. c. 15.

DICO AD I. In Scriptura res eadem sæpe contraria significant; ut Gen. 49. Carulus leonem Iuda. Apoc. 5. Vicit leo de tribu Iuda. Contrà, Pla 90. Conculcabit leonem. Ita hic.

AD II. Ista significant rectè: & etiam significatur per mixturam calicis eadem profluxio sanguinis & Aquæ. Quæ obstrepunt alia, liquent ex dictis.

Q V Æ S T I O L I X.

Qua FORM A conficitur Eucharistia?

LUTHERO-CALVINISTÆ in hoc contentiunt, ut Ecclesiæ Catholicæ sententiam non integè admittant. Cætera, dissentiant.

LUTHERANVS Martin. Bucerus in Mart. 14. verba Institutionis recitari necessarium negat: Quod Sacra Scriptura non id doceat vel iubeat: Habentque sectatores, teste Kemnitio part. 2. Exam. ad Sess. 22. Can. 1. Kemnitius ibi d. ista: 1. Totâ Institutionis descriptio pertinet ad formam: proinde Papistæ eam mutant. 2. Sola Christi verba sunt recitanda: At Papistæ multa permiscunt: 3. Consecratio fit à Deo per os ministrum: At Papistæ volunt eam opus esse hominis consecrati. 4. Verba ea non debent recitari solum historicè, ut Calvinistæ volunt; nec magicè, ut Papistæ: sed quasi quæ, operante Deo, sint efficacia ad faciendum, quod loquantur: sic, ut verba ea fiat inuenerunt Deo, ut non ministrum: Et sic efficacia sunt, ut obis.

annuo.

annunciant, certosque reddant, distribui in Coena verum Corpus & Sanguinem Christi. Ita & Bucerus.

CALVINVS *Instit.* l. 4. c. 17. §. 19. Verba recitari vult per modum concionis seu lectionis, ad instruendam fidem; non ad consecrandum elementum. LUTHERVS *l. de Capt. Bab.* c. 1. de *Bapp.* parum referre ait, quibus verbis Sacramentum conficiatur; modò ad sit fides accipientis illud: Ed, quòd Sacramenta consistant in promissione; quæ non accipitur, nisi fide. Calvinus itaque iubet præegi cœnatis, ex *1. Cor. 11.* Institutionem.

SVADENT istis. 1. Calvinus. Dominus dicens, *Accipite.* colloquebatur Apostolos, non panem: ergo referuntur non ad hunc consecrandum, sed ad instruendos illos. 2. Nusquam scriptum, recitari oportere. 3. Papiſtæ multa ad iungunt, & detrahunt istud: *quod pro vobis tradetur. &c.*

AUTOR. Eucharistica Forma hæc est ipsissima: *Hoc est enim Corpus meum. Hic est enim Calix Sanguinis mei.* I. *Contra Lutheranos* quatuor sunt certa. 1. Dominus pronunciauit hæc: testibus *Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Paulo 1. Corinth. 11.* 2. Dominus iis Consecrauit: testibus eundem S. Patribus & Theologis: *Item:* Si alio modo consecrari voluisset; alio modo docuisset: At nõ Prædicauit: nil recitari iussit; nisi *Hoc.* Vnde, Sacerdos in persona Christi consecrat: ideo non dicit, *Hoc est Corpus Christi;* sed *Meum:* Quæ repetitio verborum Christi, est Consecratio per verba Christi, non per solam Voluntatem Christi, vt Lutherani volunt. Nam solâ voluntate consecrare, non est Ritu Sacramentali, sc. visibili aut sensibili: talem autem instituit Ritu pro Sacramento. Quod sine Tali facit per solam inuisibilem Voluntatē, id miraculum est. Sicut Magdalenam absoluit. 3. Dominus præcepit hunc

Ritu: *Hoc facite,* in Re, & in Verbis: Sicut & quoad Baptismum, Pœnitentiam &c. Nusquam enim dixit: *Dicite, Ego te Bapſizo; aut Absoluo &c.* Id quod Bucerus postulat expressum. 4. Dominus vi horum verborum Consecrationem transubstantiauit. Quia nisi Corpus & Sanguis Domini verè *Hoc* fuisset, Verba falsa fuisse oportuit. Vnde Apostolicus ritus est ex Traditione, post Consecrationem continuo Demonstrate Rem adorandam scilicet, Iesum Christum. Hinc Græci ea verba clarè proclamant, & populus respondet, *Amen,* ac adorat.

II. TRADITIO id docet, ea Verba dici ad Panem & Vinum Benedicendum; non ad Instruendum populum: vt *Lutherani & Calviniani* volunt. Patet ex Liturgiis Clementis, Iacobi, Basilij, Chrysostomi, Ambrosij, ex Romana, quæ Sancti Petri esse censetur. Vnde Caluini ritus recitatorius, est omninò nouus, antè inauditus. *Item:* Sancti Patres dicunt Corpus Domini fieri Mystica prece, solenni benedictione, gratiarum actione: ceu ante & post hæc Verba factum in Missa.

GRÆCORVM Refutationem vide in mea *General. p. 3. q. 15.* Ex his ad Suasio: nes contrarias liquet responso.

DICO AD I ramen. Quod in Basilij Liturgia post, *Accipite. &c.* dicitur *Fac Domine panem istum Corpus Christi:* &c. oratio est, vt in nobis fiat cibus ad vitam, non ad iudicium. Similia vidè apud *Bellarmin. libr. 4. cap. 14.* de Additione, Detractione, Transpositione, &c. Logi; nugæ nugarum.

¶

Qq 2 Quæ.